

Sygnatura akt: V GC 656/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Berczyńska – Brus

Protokolant: Magdalena Grzesiak

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2022 r. w K.

na rozprawie

sprawy z powództwa M. D. (1)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz powoda M. D. (1) kwotę 2 700,50 euro (dwa tysiące siedemset euro 50/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwot:

- 650,00 EUR od dnia 14 lipca 2019r. do dnia zapłaty;
- 630,50 EUR od dnia 10 sierpnia 2019r. do dnia zapłaty;
- 370,00 EUR od dnia 29 września 2019r. do dnia zapłaty;
- 380,00 EUR od dnia 29 września 2019r. do dnia zapłaty;
- 170,00 EUR od dnia 16 listopada 2019r. do dnia zapłaty;
- 500,00 EUR od dnia 20 listopada 2019r. do dnia zapłaty;

oraz kwotę 2 020,13 zł (dwa tysiące dwadzieścia złotych trzynaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od:

- kwoty 615,49 zł od dnia 10 sierpnia 2019r. do dnia zapłaty;
- kwoty 362,91 zł od dnia 29 września 2019r. do dnia zapłaty;
- kwoty 372,72 zł od dnia 29 września 2019r. do dnia zapłaty;
- kwoty 169,69 zł od dnia 16 listopada 2019r. do dnia zapłaty;
- kwoty 499,32 zł od dnia 20 listopada 2019r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 750,00 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 3 617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś

Sygn. akt V GC 656/20

UZASADNIENIE

Powód M. D. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) T. D. M. w O. pozwem wniesionym w dniu 27 lutego 2020r. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Komandytowej w K. kwoty 2.700,50 euro oraz 2020,13 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwot i dat szczegółowo wskazanych w pozwie oraz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dochodzona kwota stanowi frachty za wykonane przez powoda w ramach prowadzonej działalności na rzecz pozwanego usługi przewozu w transporcie kabotażowym oraz w transporcie międzynarodowym. Powód wystawiał za wykonane na rzecz pozwanego usługi przewozu faktury dwuwalutowe, w związku z czym fracht płatny jest w euro, a należny podatek od towarów i usług w PLN. W dniu 9 maja 2019r. powód otrzymał od pozwanego zlecenie przewozu na trasie D. –sur- M. (Francja) – M.-sur -G. (Szwajcaria). Przedmiotem przewozu były elementy mebli ułożone na paletach. Strony ustaliły fracht należny powodowi na kwotę 650 euro netto, powiększoną o podatek VAT. W dniu 10 maja 2019r. kierowca powoda P. M. (1) podstawił pojazd pod załadunek. Czynności załadunkowe wykonywane były przez pracowników V., nadawcy, który był jednocześnie producentem towaru. Elementy mebli zostały ułożone na paletach. Towar nie znajdował się w kartonach, był jedynie ostreczowany i złożony na paletach, co okazało się niewystarczające. Przewóz odbywał się w spokojnych warunkach, większą część trasy kierowca jechał po autostradzie, jedynie krótsze odcinki w terenie zabudowanym. Podczas przewozu nie nastąpiło żadne zdarzenie powodujące konieczność gwałtownego hamowania, jak również wykonywania innych niebezpiecznych manewrów. Po dotarciu do miejsca przeznaczenia towar został odebrany przez odbiorcę. W toku dokonywania czynności rozładunkowych okazało się, że w wyniku nieprawidłowego spięcia ostreczowanego ładunku z paletą przez pracowników nadawcy, towar częściowo zsunął się i trzy elementy mebli uległy uszkodzeniu. Pozwany złożył powodowi zastrzeżenia dotyczące przewozu, ale z pisma tego nie sposób wywnioskować, czego dotyczy. Następnie w dniu 3 lipca 2019r. powód otrzymał od pozwanego zlecenie przewozu na trasie F. (Francja) – D. (Francja). Fracht uzgodniono na kwotę 650 euro. W dniu 26 lipca 2019r. pozwany zlecił powodowi wykonanie przewozu na trasie S. (Niemcy) – M. (Niemcy), uzgadniając fracht na kwotę 370 euro netto oraz przewóz na trasie B. (Hiszpania) – L. (Francja), uzgadniając fracht na kwotę 380 euro netto. W dniu 12 września 2019r. pozwany zlecił powodowi przewóz na trasie L. (Francja) – B. (Francja), uzgadniając fracht na kwotę 170 euro netto. W dniu 23 września 2019r. pozwany zlecił powodowi wykonanie przewozu na trasie A. de la G. (Francja) – S. (Francja), uzgadniając fracht na kwotę 500 euro netto. Z tytułu wszystkich przewozów powód wystawił wobec pozwanego faktury VAT, które nie zostały zapłacone przez pozwanego. W dniu 2 sierpnia 2019r. pozwany wystawił wobec powoda notę obciążeniową nr NOT 0/1/08/2019/KAL na kwotę 4.142,53 euro. Powód w odpowiedzi na notę, pismem z dnia 9 sierpnia 2019r. nie uznał obciążenia. Pismem z dnia 13 sierpnia 2019r., a następnie pismem z dnia 1 października 2019r. pozwany złożył oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wynikającej z noty obciążeniowej z należności powoda z tytułu frachtu za wykonane na rzecz pozwanego usługi przewozu. Pozwany nie był odbiorcą towaru, nie był więc uprawniony do dochodzenia odszkodowania od powoda, stąd nie był uprawniony do dokonywania potrącenia rzekomej wierzytelności. Ponadto powód nie ponosi odpowiedzialności za uszkodzenia przewożonego ładunku, a pozwany nie wykazał wysokości powstałej szkody zgodnie z przepisami Konwencji CMR.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu w dniu 5 marca 2020r. wydała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt V GNc 855/20 zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany, zachowując ustawowy termin wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. W sprzeciwie wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, podnosząc zarzut nieistnienia dochodzonego roszczenia z powodu potrącenia dochodzonych roszczeń z wzajemnie wymagalnym roszczeniem pozwanego wobec powoda określonym w nocie obciążeniowej nr NOT_0/1/08/2019/ (...) wystawionej w dniu 2 sierpnia 2019r.

W uzasadnieniu sprzeciwu pełnomocnik pozwanego wskazał, że nie zgadza się z twierdzeniem, że pozwany nie miał uprawnienia do złożenia oświadczeń o potrąceniu. Strony w dniu 9 maja 2019r. zawarły umowę – zlecenie transportowe nr 11a (...) na przewóz 9 palet na trasie z Francji do Szwajcarii. Przewóz powód realizował na zlecenie firmy (...) z Francji na podstawie zlecenia transportowego nr (...) z dnia 9 maja 2019r.. Nadawcą przesyłki była firma (...) z Francji, a odbiorcą firma (...) z/s w Szwajcarii. Na rozładunku okazało się, że towar został uszkodzony. W treści listu przewozowego CMR zostało wpisane stosowne zastrzeżenie (tłumaczenie z francuskiego) „Palety uszkodzone, 3 meble zniszczone i rozbite. Zastrzeżenie co do wszystkich mebli, dnia 13/05/2019. 4 godziny opóźnienia”. Wpis zastrzeżenia w treść listu przewozowego stanowił warunek poniesienia odpowiedzialności za uszkodzony towar przez nadawcę towaru, tj. firmę (...). Zasada ta wynika z punktu 4.1 „Warunków sprzedaży” dołączonych do faktury nr (...) z dnia 3 maja 2019r. dotyczących towaru przewożonego przez powoda. Nadawca przesyłki stał się tym samym uprawnionym do dochodzenia odszkodowania od przewoźnika umownego w przedmiotowym transporcie, tj. T. O. H. (1) (...). Realizując swoje uprawnienie, firma (...) wystawiła na rzecz klienta pozwanego fakturę nr (...) z dnia 9 lipca 2019r. tytułem kosztów naprawy przedmiotu przesyłki oraz frachtu, na kwotę łącznie 4.142,53 euro netto. Na podstawie faktury nr (...), firma (...) obciążyła pozwanego, którą potrąciła z bieżących płatności. Tym samym pozwany jako poszkodowany nabył prawo do obciążenia tą kwotą swojego podwykonawcy, tj. powoda i wystawił w stosunku do niego notę obciążeniową nr NOT-O/1/08/2019/ (...) z 2.08.2019. Kierowca powoda P. M. (1) w momencie załadunku towaru nie zgłosił żadnych uwag do sposobu opakowania i zabezpieczenia towaru. Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt b Konwencji CMR przy przyjęciu towaru przewoźnik jest obowiązany sprawdzić widoczny stan towaru i jego opakowania. Istnieje domniemanie, które przewoźnik powinien obalić, że opakowanie wydanego mu towaru było wolne od wad. Powód nie przedstawił żadnych dowodów na obalenie domniemania w tym zakresie. W podsumowaniu pozwany nie zakwestionował faktu, że powód realizował dla pozwanego zlecenie transportowe wymienione w pozwie. Zostały one jednak skutecznie potrącone z wzajemnie wymagalną wierzytelnością określoną w nocie obciążeniowej nr NOT_o/1/08/2019/ (...) z 2.08.2019r.

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powoda podtrzymała w całości stanowisko wyrażone w pozwie, a powoływana przez pozwanego przyczyna szkody w postaci nieostrożnej jazdy jest całkowicie gołosłowna, co potwierdza załączony do pisma wydruk mapy z danymi (...) dotyczącymi kierowcy, identyfikacji przejazdu, prędkości maksymalnej, średniej i terminu przyjazdu na rozładunek.

Pismem z dnia 15 czerwca 2021r. pełnomocnik pozwanego poinformował, że w dniu 28 kwietnia 2021r. pozwana spółka przekształciła się w spółką (...) Spółka Jawna w K..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 maja 2019r. pozwany zlecił powodowi przewóz, wskazując kwotę frachtu w wysokości 650 euro (netto + 23% VAT). Załadunek wskazano na dzień 10 maja 2019r. w (...) w D. sur M. we Francji, a rozładunek w dniu 13 maja 2019r. w (...) w M. sur G. w Szwajcarii w godzinach od 8.00 do 12.00. Przedmiotem przewozu miało być dziewięć palet ładunku o wadze 1.800 – 2200 kg. Zastrzeżono zakaz doładunku i obowiązek odpowiedniego zabezpieczenia towaru.

Dowód: zlecenie transportowe nr 11a (...) (k. 19 - 20 akt), archiwum

rozmowy na komunikatorze (...) (k. 108 – 109 akt)

Przedmiotem przewozu były meble z urządzeniami chłodniczymi produkcji firmy (...) w D. sur M. we Francji, zakupione przez (...) w M. sur G. w Szwajcarii za kwotę 27.628,82 euro. Jako przewoźnika wskazano H.. W ogólnych warunkach sprzedaży wskazano, że towary, nawet z wysyłką franco podróżują na ryzyko odbiorcy lub kupującego, który na własną odpowiedzialność powinien dokonać wszelkich niezbędnych formalności, by zachować swoje prawa w przypadku awarii transportu czy straty, a mianowicie dokonać wszelkich ewentualnych zastrzeżeń (formułując je poprawnie na pokwitowaniu dostawy w momencie odbioru tych towarów. Odbiorca czy kupujący powinien przeczytać uważnie dowód dostawy. Dysponuje czasem 48 godzin od momentu odbioru towarów, by wyrazić szczegółowe zastrzeżenia, listem poleconym za potwierdzeniem odbioru, zaadresowanym do przewoźnika (drugi egzemplarz

winien bezwzględnie dostarczyć sprzedawcy). Po tym czasie kosztami zwrotu i lub naprawy będzie obciążony odbiorca lub kupujący.

Dowód: faktura sprzedaży nr (...) wystawiona przez V. wobec

(...) z 3.05.2019r. z tłumaczeniem (k. 84 – 98 akt)

Na rozładunku w dniu 13 maja 2019r. w rubryce 18 listu przewozowego CMR sporządzono adnotację: „ palety uszkodzone, 3 meble zniszczone i rozbite. Zastrzeżenie co do wszystkich mebli, dnia 13 maja 2019r. 4 godziny opóźnienia”.

Dowód: międzynarodowy samochodowy list przewozowy CMR (k. 22 i 82akt),

tłumaczenie adnotacji (k. 83 akt)

T. przebiegał pomyślnie, doszło do prawidłowego załadunku, odprawy i rozładunek był o czasie. Kierowca nie poinformował o tym, że jest wpis na dokumencie CMR, nie wiadomo, czy sporządzono ją w obecności kierowcy. Spedytor ze strony powoda nie wiedziała o tym i nie poinformowała spedytora pozwanego, że były robione zdjęcia na rozładunku. O uszkodzeniu ładunku spedytor pozwanego M. D. (2) dowiedziała się następnego dnia od klienta pozwanego. Klient wysłał tylko specyfikację po naprawie towaru. Nie było specyfikacji co do poszczególnych uszkodzeń. Obciążenie z tego tytułu klient potrącił wobec pozwanego z faktur za transport.

Dowód: zeznania świadka M. D. (2) (00:05:57 – 00:27:04 minuta

rozprawy z dnia 12.01.2022r. k.154v – 155 akt)

W dniu 14 maja 2019r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 650 euro (2.792,08 zł), o zł VAT, płatną w terminie 60 dni do 13 lipca 2019r.

Dowód: faktura nr:07/05/2019/6 z 14.05.2019r. (k. 22 v akt)

W dniu 14 maja 2019r. pozwany złożył reklamację 11a (...) wobec powoda, w której wskazano, że w związku z informacją otrzymaną od klienta, towar z przedmiotowego zlecenia został uszkodzony. Pozwany zastrzegł, że wszelkie koszty wynikające z zaistniałej sytuacji zostaną scedowane na powoda. Zastrzeżono prawo dosłania wszelkich pism dowyjaśniających w terminie późniejszym i zalecono niezwłoczne poinformowanie ubezpieczyciela. Pismo rozpoczęło procedurę reklamacyjną.

Dowód: reklamacja 11a (...) z 14.05.2019r (k. 23, 107 akt)

Towar na załadunku ładował załadowca. Były to meble w elementach na paletach, ostreczowane i zabezpieczone taśmą. Towar zajmował całą szerokość skrzyni ładunkowej, na czas transportu został zabezpieczony belkami rozporowymi na końcu skrzyni ładunkowej. Podczas transportu z dwóch tylnych palet towar się częściowo zsunął i trzy elementy uległy uszkodzeniu, co zostało potwierdzone wpisem w CMR oraz wykonano zdjęcia. R. rozładował towar.

Dowód: oświadczenie kierowcy P. M. (2) z dnia 29.08.2019r. (k. 21 akt),

zdjęcia (k. 52-56, 110 - 114 akt)

Maksymalna prędkość osiągnięta przez kierowcę wyniosła 74 km/h, średnia prędkość 32 km/h. Kierowca przybył na rozładunek w dniu 15 maja 2019r. o godzinie 11.41.

Dowód: wydruk mapy z danymi z (...) (k. 132 – 133 akt), wydruk z Platformy

(...).eu (k. 134 akt)

W dniu 9 lipca 2019r. V. wystawił wobec H. T. fakturę (...) z tytułu naprawy i kosztów, w tym kosztów transportu na kwotę 4.971,04 zł , 4.142,53 euro netto.

Dowód: faktura V. wobec H. T. z 9.07.2019r. z

tłumaczeniem (k. 99 - 101 akt)

W dniu 31 lipca 2019r. O. T. wystawił wobec pozwanego fakturę z tytułu sporu według faktury (...), transport F. D./M., Ch M./G. na kwotę 4.142,53 euro.

Dowód: faktura O. T. wobec pozwanego z tłumaczeniem (k.

104 – 105 akt)

W dniu 2 sierpnia 2019r. pozwany wystawił wobec powoda Notę obciążeniową nr NOT_ (...) na kwotę 4.142,53 euro z tytułu nieprawidłowej realizacji zlecenia nr 11a (...) z dnia 13 maja 2019r. poprzez uszkodzenie przewożonego towaru. Wskazano, że nota nie wyczerpuje całego roszczenia w stosunku do powoda, a podaną kwotę należy wpłacić w terminie dwóch dni od dnia otrzymania noty.

Dowód: Nota obciążeniowa nr NOT_o/1/08/2019/ (...) z 2.08.2019 (k. 45 akt)

W dniu 9 sierpnia 2019r. powód złożył odwołanie od noty obciążeniowej nr NOT_o/1/08/2019/ (...), wskazując że kwota 4.142,53 euro jest niewspółmierna do zaistniałej szkody w towarze. Zwrócił się o wysłanie kosztorysu uwzględniającego rzeczywiste straty spowodowane częściowym uszkodzeniem towaru. Towar przygotowany do wysyłki został zapakowany w sposób nieprawidłowy przez załadownicę, pomimo prawidłowego zabezpieczenia towaru na czas transportu uległ on częściowemu uszkodzeniu. Powód poprosił o przesłanie dokumentów potwierdzających szkody w towarze.

Dowód: odwołanie od noty obciążeniowej nr NOT_o/1/08/2019/ (...) (k. 46 akt)

W dniu 3 lipca 2019r. pozwany zlecił powodowi przewóz, wskazując kwotę frachtu w wysokości 650 euro (netto + 23% VAT). Załadunek wskazano na dzień 3 lipca 2019r. w F. we Francji, a rozładunek w dniu 4 lipca 2019r. w D. we Francji. T. został wykonany prawidłowo. W dniu 4 lipca 2019r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę nr (...) z tytułu wykonania tego przewozu na kwotę 650 euro i 615,49 zł VAT.

Dowód: zlecenie transportowe nr 7a (...) (k. 24 - 25 akt),

międzynarodowy samochodowy list przewozowy CMR (k. 26 akt), faktura

nr:04/07/2019/6 (k. 26v akt)

W dniu 13 sierpnia 2019r. pozwany złożył oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wynikającej z noty NOT_o/1/08/2019/ (...) na kwotę 4.142,53 euro z zobowiązaniami wynikającymi z faktur powoda 07/05/2019/6 na kwotę 650 euro i 04/07/2019/6 na kwotę 775,52 euro. Ponadto wskazano, że do zapłaty tytułem należności z noty pozostało 2.717,01 euro.

Dowód: oświadczenie o potrąceniu z 13.08.2019r. (k. 47 akt)

W dniu 26 lipca 2019r. pozwany zlecił powodowi przewóz, wskazując kwotę frachtu w wysokości 370 euro (netto + 23% VAT). Załadunek wskazano na dzień 26 lipca 2019r. w S. w Niemczech, a rozładunek w dniu 29 lipca 2019r. w M. w Niemczech. T. został wykonany prawidłowo. W dniu 30 lipca 2019r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę nr (...) z tytułu wykonania tego przewozu na kwotę 370 euro i 362,91 zł VAT.

Dowód: zlecenie transportowe nr 1soa (...) AM (k. 27 - 28 akt),

międzynarodowy samochodowy list przewozowy CMR (k. 29 akt), faktura

nr:13/07/2019/8 (k. 29v akt)

W dniu 26 lipca 2019r. pozwany zlecił powodowi przewóz, wskazując kwotę frachtu w wysokości 380 euro (netto + 23% VAT). Załadunek wskazano na dzień 26 lipca 2019r. w B. w Hiszpanii, a rozładunek w dniu 29 lipca 2019r. w L. we Francji. T. został wykonany prawidłowo. W dniu 30 lipca 2019r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę nr (...) z tytułu wykonania tego przewozu na kwotę 380 euro i 372,72 zł VAT.

Dowód: zlecenie transportowe nr 1I. (...) (k. 30 - 31 akt),

międzynarodowy samochodowy list przewozowy CMR (k. 32 akt), faktura

nr:15/07/2019/4 (k. 32 v akt)

W dniu 1 października 2019r. pozwany złożył oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wynikającej z noty NOT_0/1/08/2019/ (...) na kwotę 2.717,01 euro z zobowiązaniami wynikającymi z faktur powoda 13/07/2019/6 na kwotę 455,10 euro i 15/07/2019/4 na kwotę 467,40 euro. Ponadto wskazano, że do zapłaty tytułem należności z noty pozostało 1.794,51 euro.

Dowód: oświadczenie o potrąceniu z 1.10.2019r. (k. 48 akt)

W dniu 12 września 2019r. pozwany zlecił powodowi przewóz, wskazując kwotę frachtu w wysokości 170 euro (netto + 23% VAT). Załadunek wskazano na dzień 12 września 2019r. w L. we Francji, a rozładunek w dniu 13 września 2019r. w B. we Francji. T. został wykonany prawidłowo. W dniu 30 lipca 2019r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę nr (...) z tytułu wykonania tego przewozu na kwotę 170 euro i 169,69 zł VAT.

Dowód: zlecenie transportowe nr 3a (...) z załącznikiem (k. 33 – 36

akt), międzynarodowy samochodowy list przewozowy CMR (k. 37 akt),

faktura nr: 07/09/2019/2 (k. 38 akt)

W dniu 23 września 2019r. pozwany zlecił powodowi przewóz, wskazując kwotę frachtu w wysokości 500 euro (netto + 23% VAT). Załadunek wskazano na dzień 17 września 2019r. w N.-le-H. we Francji, a rozładunek w dniu 17 września 2019r. w S. we Francji. T. został wykonany prawidłowo. W dniu 20 września 2019r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę nr (...) z tytułu wykonania tego przewozu na kwotę 500 euro i 499,32 zł VAT.

Dowód: zlecenie transportowe nr ANEKS (...)ba (...) z załącznikiem (k.

39 – 42 akt), międzynarodowy samochodowy list przewozowy CMR (k. 43

akt), faktura nr: 09/09/2019/8 (k. 44 akt)

Pismem z dnia 10 października 2019r. O. T. poinformował pozwanego, że po konsultacji ze swoim towarzystwem ubezpieczeniowym i na podstawie art. 8 przewoźnik powinien sprawdzić liczbę paczek i ich oznaczenia oraz widoczny stan towarów i opakowań. Powinien wpisać w liście przewozowym zastrzeżenia, które muszą być uzasadnione. W związku z tym pociągnął pozwanego całkowicie do odpowiedzialności za spór.

Dowód: pismo O. T. do pozwanego z 10.10.2019r. z tłumaczeniem (k. 115 – 120 akt)

W dniu 26 listopada 2019r. pozwany złożył oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wynikającej z noty NOT_0/1/08/2019/ (...) na kwotę 1.794,51 euro z zobowiązaniami wynikającymi z faktur powoda 07/09/2019/2 na

kwotę 209,10 euro i 09/09/2019/8 na kwotę 615 euro. Ponadto wskazano, że do zapłaty tytułem należności z noty pozostało 970,41 euro.

Dowód: oświadczenie o potrąceniu z 26.11.2019r. (k. 49 akt)

W dniu 24 grudnia 2019r. T. H. przelał na rzecz pozwanego kwotę 13.967,47 zł, na wskazując na potrącenie kwoty 4.142,53 euro.

Dowód: potwierdzenie transakcji (k. 106 akt)

Pismem z dnia 22 stycznia 2020r. pełnomocnik powoda wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 3.172,12 euro z tytułu sześciu faktur VAT w terminie siedmiu dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Jednocześnie w piśmie wskazała, że powód nie uznaje obciążenia go notą obciążeniową nr NOT_o/1/08/2019/ (...) z dnia 2 sierpnia 2019r. w kwocie 4.142,53 euro albowiem w świetle obowiązujących przepisów pozwany nie ma legitymacji do dochodzenia od powoda odszkodowania w związku ze szkodą powstałą w przewozie wykonywanym za zleceniem transportowym nr 11a (...). Ponadto nie została przez pozwanego udowodniona wysokość szkody, a po stronie powoda występują przesłanki zwalniające go od odpowiedzialności.

Dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty z 22.01.2020r. (k. 50 akt) dowód

nadania (k. 51 akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów oraz zeznań świadka M. D. (2).

Sąd pominął dokument sporządzone w języku francuskim, który nie zostały przetłumaczony na język polski na karcie 81 akt.

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie zastosowanie mają przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), podpisanej w 1956r. w G. (Dz. U. Nr 49, poz. 238 z 14 września 1962r.). Zgodnie z jej art. 1 ust.1 Konwencję stosuje się do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się.

Stosowanie Konwencji jest niezależne od miejsca zamieszkania bądź siedziby stron umowy oraz ich przynależności państwowej. Jedynym warunkiem zastosowania postanowień CMR jest okoliczność, że przewóz odbywa się pomiędzy miejscami znajdującymi się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się.

Z załączonych do pozwu dokumentów wynika, że warunki te zostały spełnione w niniejszej sprawie tylko w stosunku do dwóch umów, w tym umowy, której przedmiotem był transport z Francji do Szwajcarii i w którym doszło do uszkodzenia ładunku.

Na podstawie pozostałych zleceń transporty odbywały się na terenie Francji lub Niemiec. Do umów tych ma zastosowanie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009r. dotyczące wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych (Dz. Urz. UE. L Nr 300, str. 72 ze zm.)

Zgodnie z jego art. 1 ust. 1 rozporządzenie ma zastosowanie do międzynarodowego zarobkowego przewozu drogowego rzeczy w przejazdach na terytorium Wspólnoty, do krajowego przewozu drogowego rzeczy realizowanego na podstawie tymczasowego zezwolenia przez przewoźnika niemającego siedziby w danym państwie członkowskim (ust. 4). Zgodnie z art. 2 pkt 3 i 6 „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, w którym przewoźnik prowadzi działalność, inne niż państwo członkowskie siedziby przewoźnika a „przewóz kabotażowy” oznacza krajowy zarobkowy

przewóz wykonywany tymczasowo w przyjmującym państwie członkowskim. Zgodnie z ogólną zasadą wskazaną w art. 8 każdy przewoźnik zarobkowego drogowego przewozu rzeczy posiadający licencję wspólnotową jest uprawniony na określonych warunkach do wykonywania przewozów kabotażowych. Po dostarczeniu rzeczy w przychodzącym ruchu międzynarodowym przewoźnicy drogowi, o których mowa w ust.1, uprawnieni są do wykonywania tym samym pojazdem lub w przypadku zespołu pojazdów, pojazdem silnikowym tego pojazdu, do trzech przewozów kabotażowych będących następstwem transportu międzynarodowego z innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego do przyjmującego państwa członkowskiego. Ostatni rozładunek rzeczy w trakcie przewozu kabotażowego przed opuszczeniem przyjmującego państwa członkowskiego ma miejsce w ciągu siedmiu dni od ostatniego rozładunku w przyjmującym państwie członkowskim w ramach dostawy rzeczy w przychodzącym ruchu międzynarodowym. O ile przepisy wspólnotowe nie stanowią inaczej, wykonywanie przewozów kabotażowych podlega przepisom ustawowym, wykonawczym i administracyjnym przyjmującego państwa członkowskiego między innymi w kwestiach zasad dotyczących umów przewozu. Zgodnie z art. 14 a Rozporządzenia państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar wobec nadawców, spedytorów, wykonawców i podwykonawców za nieprzestrzeganie przepisów w przypadku gdy wiedzieli oni lub w świetle wszystkich istotnych okoliczności, powinni byli wiedzieć, że zlecone przez nich usługi transportowe wiążą się z naruszeniem przepisów rozporządzenia.

Pozwany nie miał zastrzeżeń do wykonania przez pozwanego zleceń transportowych z wyjątkiem zlecenia nr 11a (...). Nie kwestionował należności powoda za wykonanie pozostałych transportów i wystawionych z tego tytułu faktur VAT.

Postępowanie dowodowe wykazało, że w trakcie transportu wykonywanego na podstawie zlecenia transportowego nr 11a (...) doszło do uszkodzenia przewożonego ładunku. Zgodnie z art. 3 Konwencji przewoźnik odpowiada, jak za swoje własne czynności i zaniechania, za czynności i zaniechania swoich pracowników i wszystkich innych osób, do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu, kiedy ci pracownicy lub te osoby działają w wykonaniu swych funkcji. Pozwany zlecił powodowi wykonanie przewozu, którego wykonanie zostało mu zlecone przez T. O. H. (2) (...).

Przewoźnik, który powierza przewiezienie towaru innemu przewoźnikowi przyjmuje wobec niego rolę nadawcy przesyłki. Spoczywają na nim zatem wszystkie obowiązki, jakie Konwencja nakłada na nadawcę i ponosi wobec podwykonawcy odpowiedzialność za wykonanie tych obowiązków.

Dowodem zawarcia umowy przewozu jest list przewozowy. Postanowienie art. 9 Konwencji CMR przewiduje, że w braku przeciwnego dowodu list przewozowy stanowi dowód zawarcia umowy, warunków umowy oraz przyjęcia towaru przez przewoźnika. Strony zawarły w niniejszej sprawie pisemną umowę, nazywając ją Zleceniem transportowym, w której szczegółowo określiły wzajemne obowiązki przy jej wykonaniu.

Zgodnie z art. 17 ust 1 i 3 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), przewoźnik odpowiada za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru lub za jego uszkodzenie, które nastąpi w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem, jak również za opóźnienie dostawy. Przewoźnik nie może powoływać się dla zwolnienia się od odpowiedzialności ani na wady pojazdu, którym się posługuje dla wykonania przewozu, ani na winę osoby lub pracowników osoby, u której pojazd wynajął.

Z przepisu art. 17 ust. 1 CMR wynikają bezpośrednio dwie przesłanki odpowiedzialności przewoźnika za stan towaru i opóźnienie w przewozie, tj. szkoda przybierająca postać całkowitego lub częściowego zaginięcia towaru bądź jego uszkodzenia, i okoliczność, że powstała ona w czasie między przyjęciem towaru do przewozu a jego wydaniem. Konwencja, regulując w przepisach art. 17 ust. 1 CMR zakres odpowiedzialności przewoźnika za całkowite lub częściowe zaginięcie i uszkodzenie towaru oraz opóźnienie dostawy, w ogóle nie posługuje się terminem szkoda, wskazuje jedynie na wymienione formy szkody. Dotyczy to zarówno szkód zaistniałych bezpośrednio w towarze, jak i następstw opóźnienia czy też innych przypadków niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przewoźnika. Tradycyjnie przyjmuje się, że uszkodzenie towaru ma miejsce, gdy doszło do zmian jakościowych, które prowadzą do obniżenia wartości użytkowej lub handlowej towaru (W. Górski, Umowa przewozu..., s. 225; H. Piekarczyk, Odpowiedzialność przewoźnika..., s. 215; J. Okolski, Odpowiedzialność kolei za szkody w przesyłkach, Warszawa 1972, s. 52; M. Stec, Umowa przewozu..., s. 254; J.G. Helm, Haftung für Schäden..., s. 95; M.A. Clarke,

International Carriage of Goods..., s. 192-193. Por. też wyroki OGH z dnia 31 marca 1982 r., TR 1984, s. 196, oraz Cour d'Appel de Paris z dnia 2 października 2003 r., BTL 2003, s. 814). Uszkodzenie może dotyczyć całości przewożonego towaru lub jego części. Oba wymienione elementy (zmiana jakościowa i obniżenie się wartości towaru) muszą wystąpić łącznie. Zmiana konsystencji, charakteru czy formy towaru, nieprowadząca do obniżenia jego wartości, jak też obniżenie wartości towaru niespowodowane zmianami jakościowymi nie stanowią uszkodzenia. Przyczyny zmian jakościowych mogą być różne: o charakterze mechanicznym (np. obicie, potłuczenie, zgniecenie, połamanie, pokrzywienie, porysowanie itp.), o charakterze biologicznym lub chemicznym (np. gnicie, fermentacja, pleśnienie, rdzewienie, utlenianie), o charakterze atmosferycznym (np. zamoczenie, przemarznięcie). Konkretnie uszkodzenie może być spowodowane zarówno jedną z wyżej wymienionych przyczyn (np. potłuczenie), jak i kilkoma, występującymi równoległe lub pozostającymi w związku przyczynowo - skutkowym (np. mechaniczne uszkodzenie owoców, w wyniku którego następuje szybsze ich gnicie). Zmiana jakościowa może jednak dotyczyć zarówno walorów użytkowych towaru, jak i czysto estetycznych.

Pozwany nie uczestniczył w wyliczeniu wysokości szkody. Nie sporządzono żadnego protokołu, z którego wynikałby zakres szkód wywołanych przewozem. Z uwagi na obciążenie go przez klienta kwotą 4.142,53 euro, na taką kwotę wystawił Notę obciążeniową nr NOT 0/1/08/2019/KLA wobec powoda.

Powód nie uznał roszczenia pozwanego podnosząc, że przyczyną szkody był błąd załadowcy. Należy podzielić podniesiony przez powoda pogląd, że w przeciwieństwie do nadawcy/producenta, którzy znają właściwości swoich produktów, nie można oczekiwać od zawodowego kierowcy szczególnej wiedzy na temat pakowania i ładowania. Załączona do akt sprawy dokumentacja zdjęciowa wskazująca na przesunięcie ładunku i połamane palety potwierdza stanowisko powoda, że towar nie był prawidłowo opakowany. Kierowca nie był w stanie stwierdzić w momencie załadunku wadliwości opakowania. Nie można wymagać od niego aby posiadał wiedzę jak taki towar powinien być opakowany na czas przewozu i aby umieścił zastrzeżenie co do jego nieprawidłowego opakowania w liście przewozowym, co zarzucił ubezpieczyciel klienta pozwanego. Okoliczność wadliwego opakowania towaru jest przesłanką zwalniającą przewoźnika z odpowiedzialności (art. 17 ust.4 lit. b CMR).

Ponadto należy podzielić pogląd powoda niewykazania wysokości szkody zgodnie z przepisami Konwencji CMR. Zgodnie z art.25 Konwencji w razie uszkodzenia przesyłki przewoźnik płaci kwotę, o którą obniżyła się wartość towaru, obliczoną według wartości towaru ustalonej zgodnie z artykułem 23, ustępy 1, 2 i 4. Odszkodowanie nie może jednak przewyższać jeżeli cała przesyłka doznała obniżenia wartości przez uszkodzenie - kwoty, którą należałoby zapłacić w razie zaginięcia całej przesyłki, jeżeli tylko część przesyłki doznała obniżenia wartości przez uszkodzenie - kwoty, którą należałoby zapłacić w razie zaginięcia części, która doznała obniżenia wartości. Przedstawienie kosztów naprawy towaru nie odpowiada przedstawionym zasadom ustalenia odszkodowania.

Podstawowym argumentem braku odpowiedzialności powoda względem pozwanego jest zarzut braku legitymacji po stronie pozwanego do domagania się odszkodowania od powoda.

Sąd Najwyższy stwierdził, że Konwencja CMR nie posługuje się pojęciem poszkodowanego, lecz pojęciem osoba uprawniona. Eliminuje to konieczność wnikania w skomplikowaną treść stosunków prawnych łączących uczestników procesu transportowego, w szczególności konieczność ustalania, kto ponosi niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia towaru w czasie przewozu. Możliwy brak tożsamości między osobą uprawnioną w rozumieniu CMR a poszkodowanym rodzi oczywiście konieczność ewentualnych rozliczeń pomiędzy tymi osobami na podstawie łączącego je stosunku prawnego. W konsekwencji na gruncie Konwencji CMR prawo do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wynikających z umowy przewozu jest niezależne od prawa do towaru czy od faktu poniesienia szkody; przysługuje ono osobie uprawnionej (wyrok Sądu Najwyższego z 3 września 2003r., II CKN 415/01, OSNC 2004/10/163).

Postanowienia Konwencji CMR nie określają w sposób wyczerpujący, kto jest uprawniony do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec przewoźnika. Zgodnie z art. 13 Konwencji CMR odbiorca przesyłki jest uprawniony do dochodzenia roszczeń od przewoźnika z tytułu utraty przesyłki. Konwencja nie reguluje jednak, czy odbiorca

uprawniony jest do dochodzenia roszczeń z innych tytułów, jak na przykład z tytułu uszkodzenia przesyłki. W związku z brakiem regulacji w tym zakresie należy przyjąć rozwiązanie wynikające z prawa krajowego, a w szczególności art. 75 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy Prawo przewozowe uprawniający nadawcę lub odbiorcę, w zależności od tego, któremu z nich przysługuje prawo rozporządzania przesyłką, do zgłaszania roszczeń wobec przewoźnika. O tym, komu przysługuje prawo rozporządzania przesyłką rozstrzyga art. 12 Konwencji CMR, według którego prawo to przysługuje nadawcy, chyba że drugi egzemplarz listu przewozowego został wydany odbiorcy lub, że odbiorca skorzystał z prawa przewidzianego w art. 13 ust. 1, czyli zażądał od przewoźnika wydania za pokwitowaniem listu przewozowego oraz towaru po przybyciu towaru do miejsca przeznaczenia; od tej chwili prawo rozporządzania przesyłką przysługuje tylko odbiorcy (wyrok Sądu Najwyższego z 3 września 2003r., II CKN 415/01, OSNC 2004/10/163, wyrok Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2016r., II CSK 338/15, niepubl.)

W niniejszej sprawie doszło do odbioru towaru, tak więc prawo do rozporządzania przesyłką przysługiwało jedynie odbiorcy. Wbrew twierdzeniom pozwanego treść postanowienia punktu 4.1 ogólnych warunków sprzedaży umowy zawartej przez nadawcę i odbiorcę nie pozbawiała odbiorcy towaru prawa i obowiązku zgłoszenia roszczeń wobec przewoźnika. Odmienne zastrzeżenia umowy sprzedaży i tak nie miałyby wpływu na prawa i obowiązki stron wynikające z umowy przewozu i określone w Konwencji CMR w zakresie odpowiedzialności przewoźnika.

Zgodnie z art. 498 § 1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej (§2). Zgodnie natomiast z art. 499 k.c. potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe. Złożone przez pozwanego oświadczenia nie odpowiadają wymogom powołanego przepisu. Pozwany nie posiadał wierzytelności wobec powoda, którą mógłby potrącić.

Powództwo podlegało więc w całości uwzględnieniu.

Uwzględnieniu podlegało również żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wymagalności faktur.

Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tj. z dnia 10 maja 2016r. Dz.U. z 2016r. poz.684) w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie,
- 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

Przesłanką naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie jest popadnięcie dłużnika w stan opóźnienia. Przepis ten reguluje zasady naliczania odsetek za opóźnienie w stosunku do zobowiązań wynikających z transakcji handlowych, w których termin zapłaty oznaczono w umowie. Podstawy do naliczania odsetek za opóźnienie należy doszukiwać się w treści art. 481 §1 k.c., zgodnie z którym jeżeli bowiem dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie wynikającej z art.98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu i obciążył nimi w całości przegrywającego spór pozwanego. Na koszty, które powód ma obowiązek zwrócić powodowi złożyła się opłata sądowa od pozwu w wysokości 750 zł i wynagrodzenie pełnomocnika powoda ustalone

w oparciu o § 2 pkt.5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804 z zm.) wraz z opłatą skarbową w wysokości 17 zł od pełnomocnictwa.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś